

IMS Health & Quintiles are now

Nić Ariadny

czyli jak wygląda ścieżka pacjenta chorego na postać pierwotnie postępującą SM w Polsce

26 czerwca 2019 r.

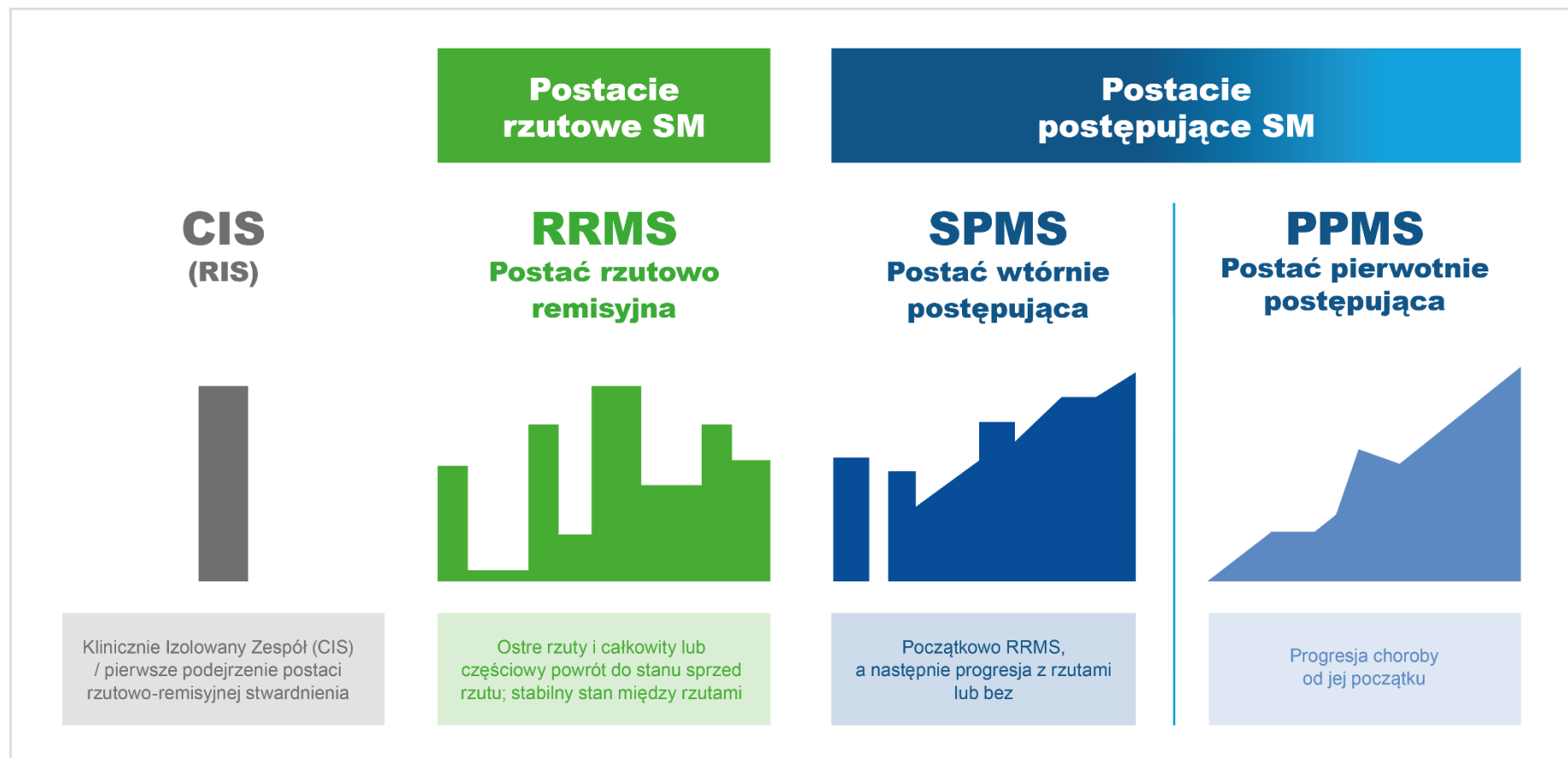

SM – krótkie wprowadzenie

Początek i przebieg naturalny SM jest mocno zróżnicowany. U każdego też choroba przebiega inaczej

SM – krótkie wprowadzenie

PPMS: „Jak bateria w komórce – 98%, 97%, 96%, ja się tak właśnie czuję, że mnie tak rozładowano do 10%. Tych sił, co miałem przed chorobą, a mam w tej chwili, to tak jakbym miał w telefonie na baterii 10%”.

Cele badania i metodologia

Badanie miało na celu rozpoznanie ścieżki leczenia pacjenta z RRMS oraz ścieżki opieki nad pacjentem z PPMS

Cele badania i metodologia

Badanie składało się z dwóch etapów:

1

ETAP EKSPLOKACYJNY

Badanie jakościowe

W ramach **Etapu eksploracyjnego** przeprowadzono **40** pogłębionych wywiadów indywidualnych z:

- neurologami (12 wywiadów),
- pielęgniarkami neurologicznymi (8 wywiadów),
- pacjentami z SM: pacjentami RRMS objętymi programem lekowym MZ (12 wywiadów) oraz pacjentami PPMS (8 wywiadów).

2

ETAP DIAGNOSTYCZNY

Badanie ilościowe

W ramach **Etapu diagnostycznego** przeprowadzono **290** ankiet z pacjentami z RRMS objętymi programem lekowym MZ oraz **52** ankiety z pacjentami z PPMS. Wywiady kwestionariuszowe były realizowane przez firmę IQVIA oraz organizacje pacjenckie:

Projekt realizowany był przez 16 miesięcy:

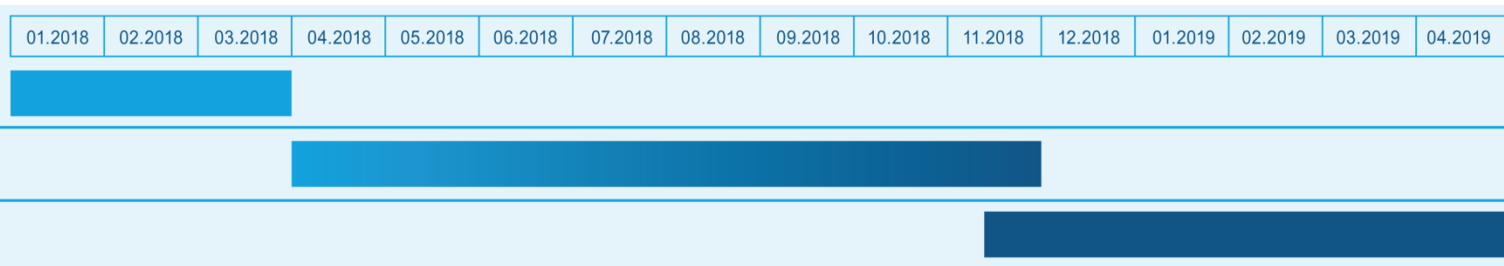
16

miesiące

ETAP EKSPLOKACYJNY

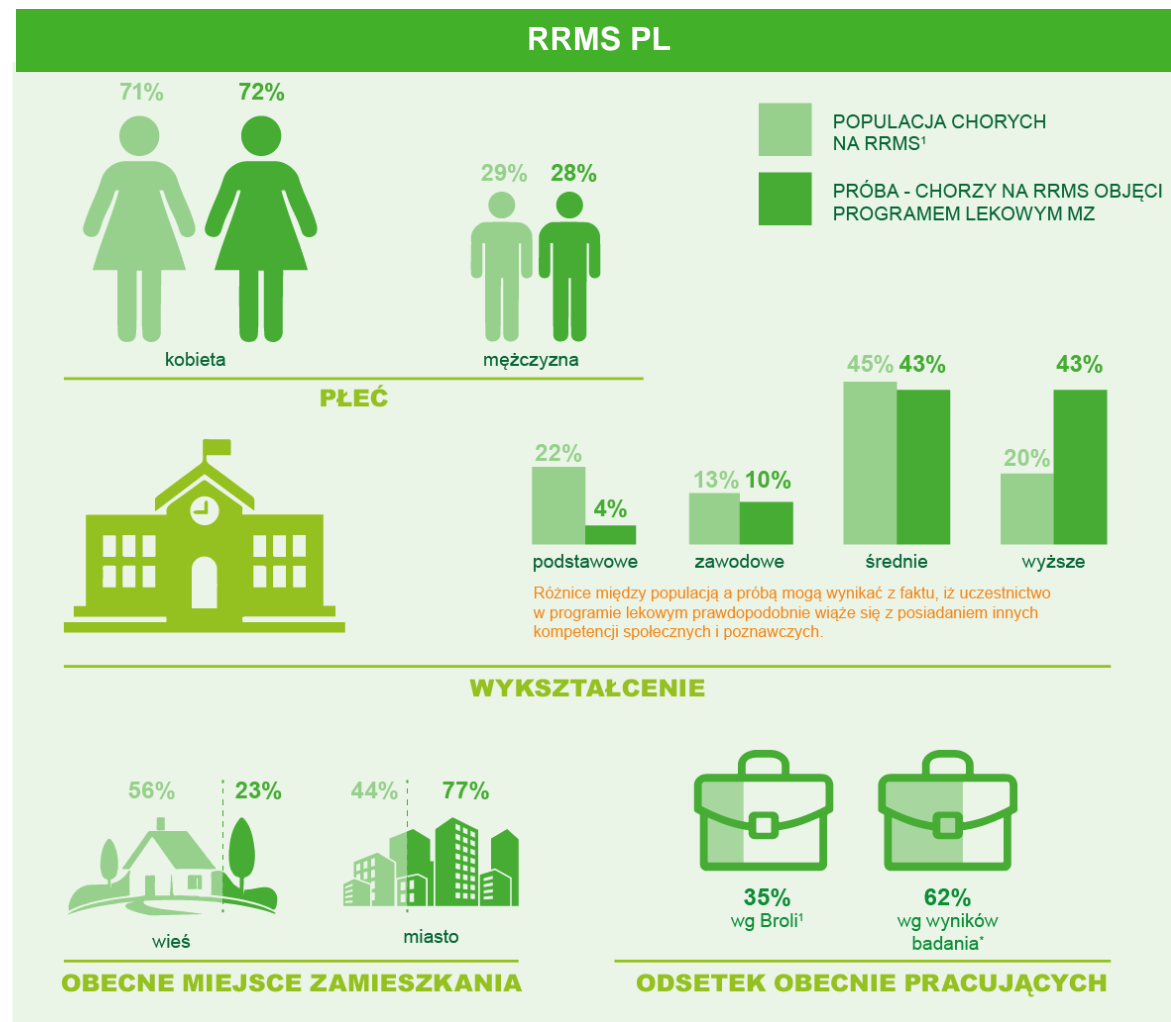
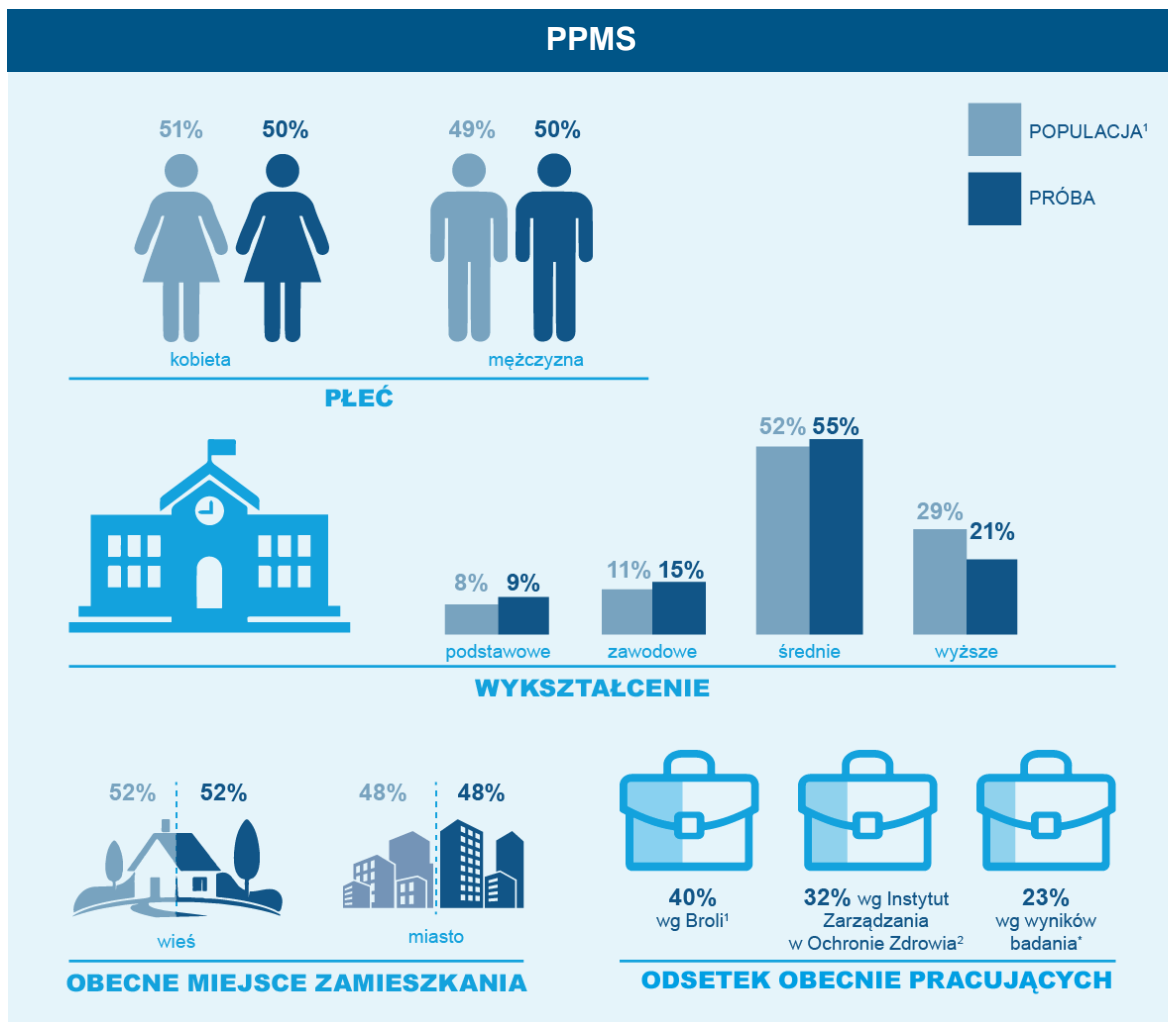
Opracowanie wyników i konsultacje z organizacjami pacjenckimi

ETAP DIAGNOSTYCZNY

40-50 tys. osób w Polsce choruje na SM. Pacjenci z PPMS stanowią 10% populacji chorych na SM, zaś pacjenci z RRMS – 66%¹. W badaniu uwzględniono wszystkich pacjentów z PPMS, natomiast spośród pacjentów z RRMS przebadano tych, którzy objęci są programem lekowym MZ

Populacja a próba – porównanie

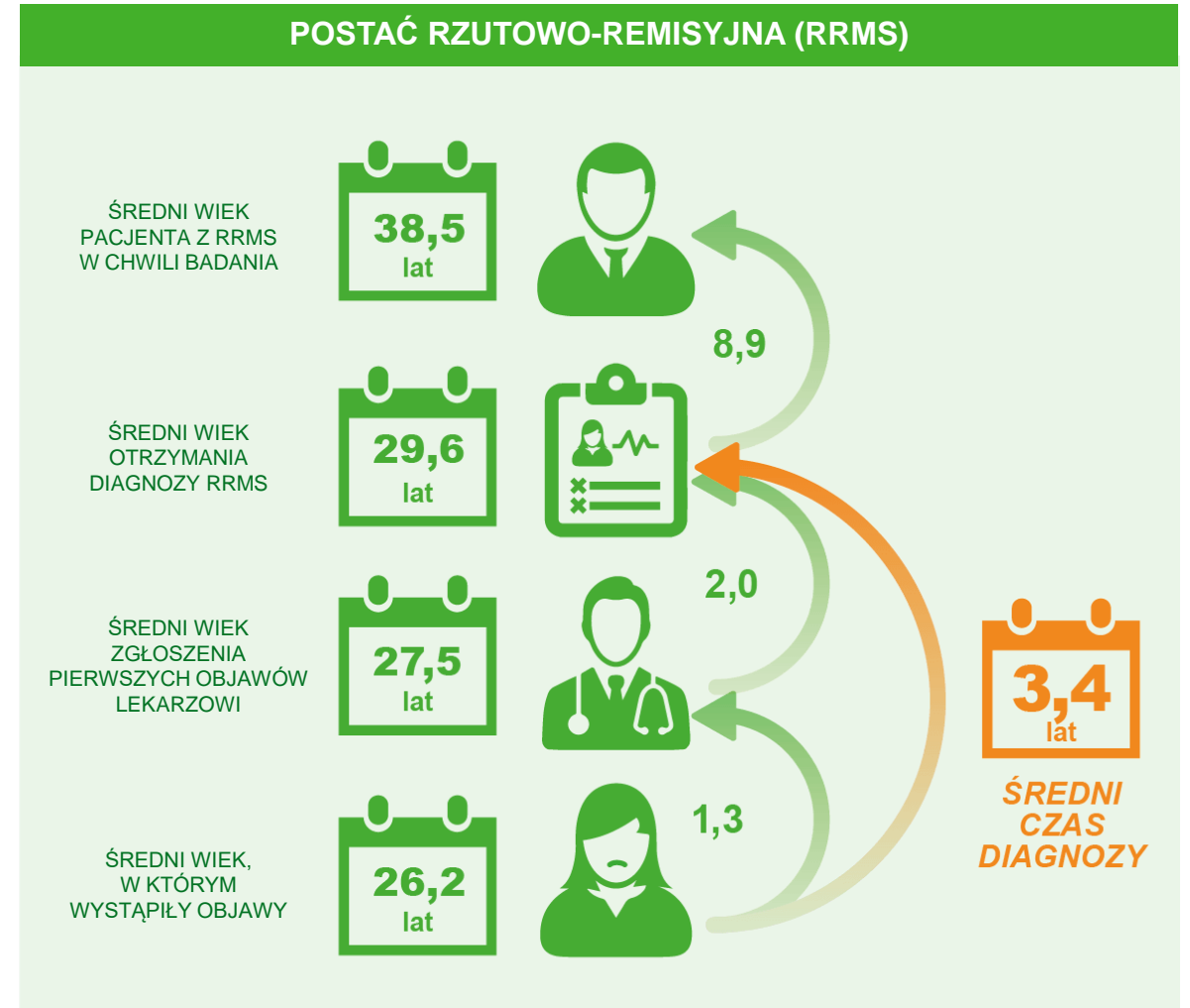
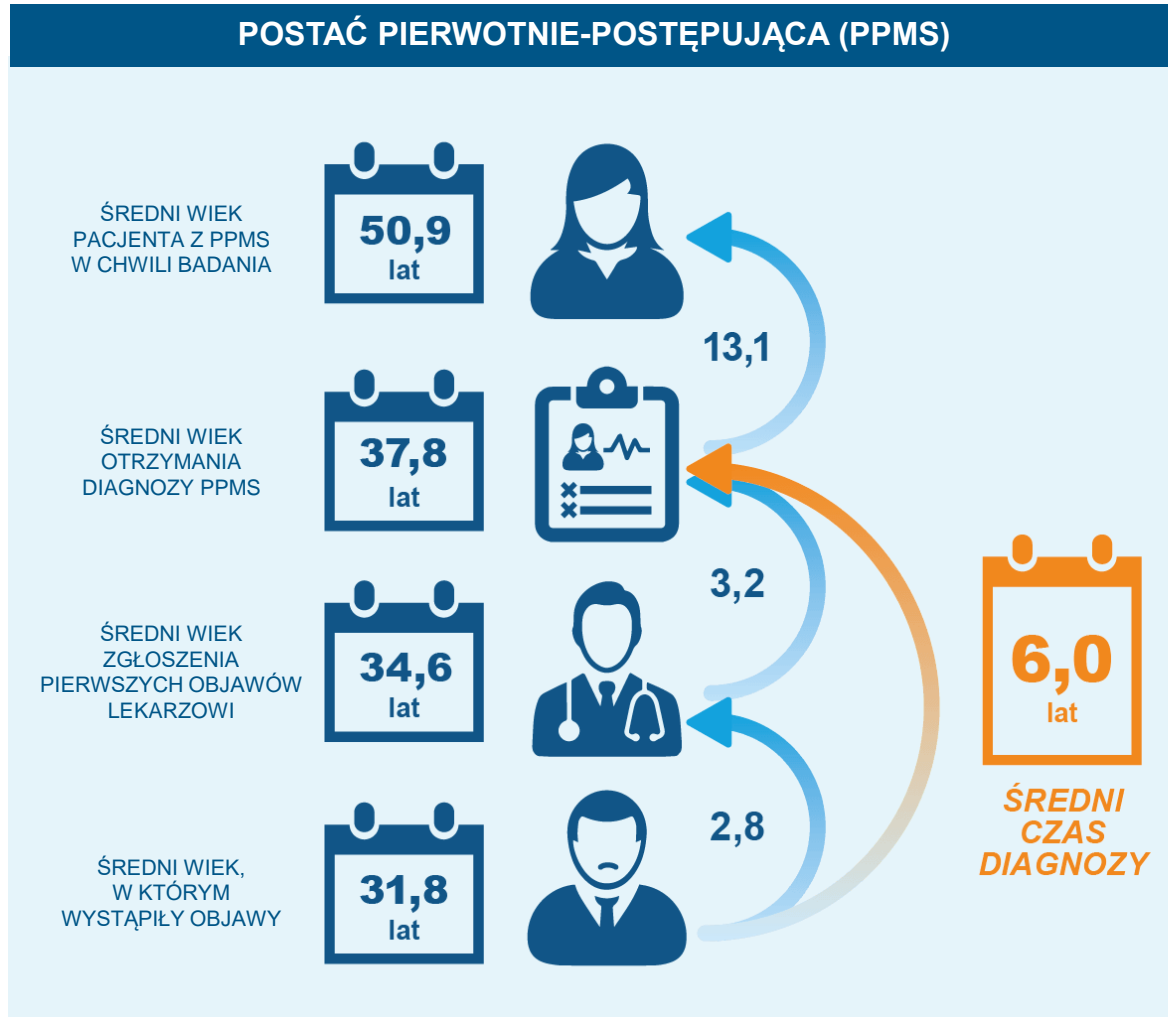
Źródło:
1. Broła i in., 2017,
2. Gałązka-Sobotka M. i inni, 2018

* Za osoby pracujące uznano pracujących na część etatu lub cały etat oraz pracujących dorywczo

Wyniki badania

W przypadku PPMS objawy choroby pojawiają się później, a sam proces diagnozy jest dłuższy niż dla chorych na RRMS

Średnia długość etapu diagnozy – porównanie PPMS vs RRMS PL

Na etapie diagnozy silnym pozytywnym elementem jest dla pacjentów wsparcie bliskich, zadowoleni są oni z samej szybkości dokonania diagnozy przez lekarza, który ją ostatecznie postawił, ale nie z długości całego procesu diagnozy

Ścieżka opieki nad pacjentem z PPMS i historia choroby

Na obecnym etapie problematyczne punkty to dostęp do rehabilitacji, sytuacja finansowa i możliwość prowadzenia normalnego trybu życia. Pozytywnie oceniana jest wiedza lekarza prowadzącego obecnie opiekę. Poziom tej wiedzy ma istotny wpływ na całościową ocenę procesu. Pozostałe dwa elementy wpływające silnie na całościową ocenę to liczba lekarzy, którą pacjent odwiedził, zanim trafił do lekarza diagnozującego oraz możliwość prowadzenia normalnego trybu życia na etapie diagnozy

PUNKTY SATYSFAKCJI, należy utrzymać na wysokim poziomie, najlepiej oceniane elementy procesu w ramach każdego etapu

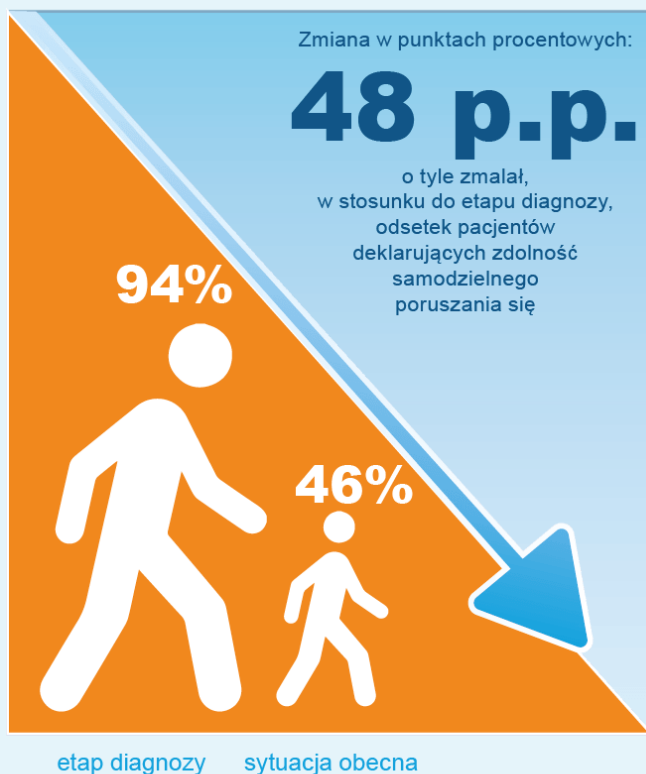
PUNKTY DYSSATYSFAKCJI, należy poprawić, najslabiej oceniane elementy procesu, w ramach każdego etapu

MOMENTY PRAWDY, elementy mające istotny wpływ na całościową ocenę procesu.

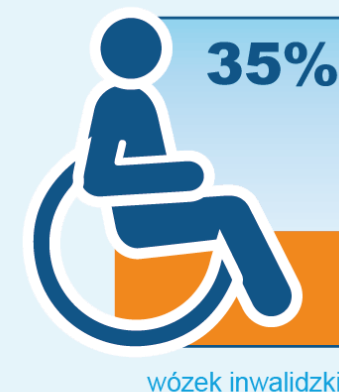
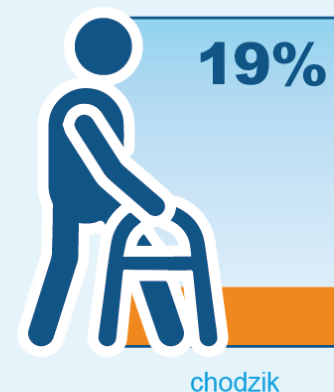
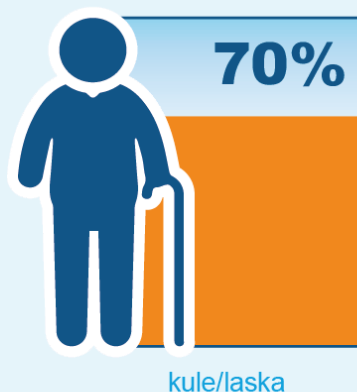
Prawie połowa pacjentów z PPMS straciła zdolność do samodzielnego poruszania się w okresie od momentu diagnozy do chwili obecnej

PPMS: Sprawność fizyczna – zmiana etap diagnozy a obecna sytuacja

SPRAWNOŚĆ FIZYCZNA

KORZYSTANIE ZE SPRZĘTÓW WŚRÓD WYMAGAJĄCYCH OBECNIE POMOCY PRZY PORUSZANIU SIĘ *:

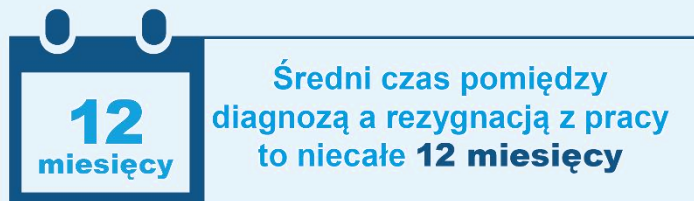
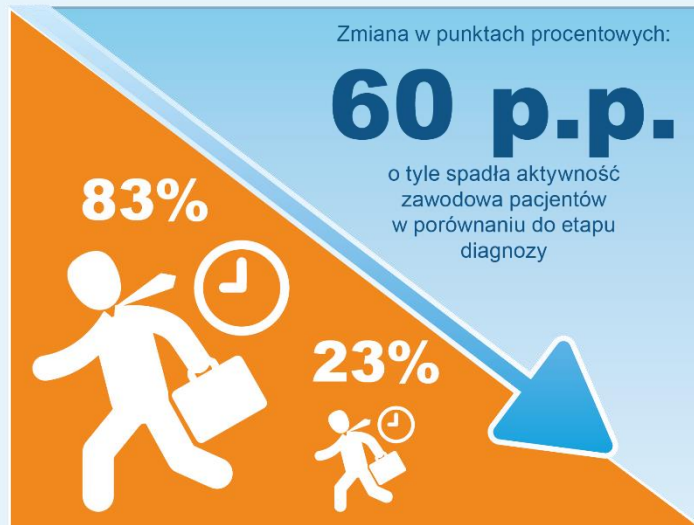
TYLKO 31%

Pacjentów z PPMS korzystało z rehabilitacji regularnie – minimum 1 raz w tygodniu

Większość pacjentów musiała w związku z chorobą zrezygnować z pracy. Obecny dochód gospodarstwa mieści się w przedziale 1001-3000 zł i zazwyczaj musi wystarczyć do utrzymania 2-3-osobowej rodziny

PPMS: Sytuacja rodzinna, finansowa i zmiana sytuacji zawodowej między etapem diagnozy a obecnie

AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA*

SYTUACJA RODZINNA I FINANSOWA

Dysponuje obecnie w swoim gospodarstwie domowym dochodem miesięcznym netto na poziomie:

1001-3000 zł

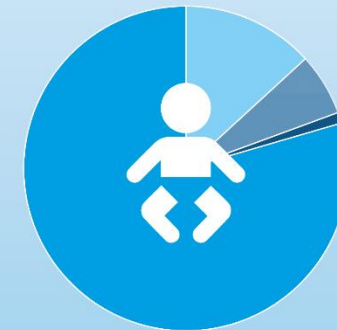
Większość pacjentów mieszka w **2-3-osobowych** gospodarstwach, w skład którego wchodzi partner/ka i dzieci zazwyczaj urodzone przed diagnozą.

13%

Nie posiadam dzieci

6%

Posiadam tylko dzieci urodzone po diagnozie

80%

Posiadam tylko dzieci urodzone przed diagnozą

1%

Posiadam dzieci zarówno urodzone przed jak i po diagnozie

UWAGA:

* za osoby aktywne zawodowo uznano pracujących na część etatu lub cały etat oraz pracujących dorywczo

Wraz z postępowaniem choroby pogarsza się znacząco możliwość samodzielnego poruszania się, pacjenci tracą pracę oraz możliwość prowadzenia normalnego trybu życia. Czynniki te jednak nie wpływają negatywnie na ogólną ocenę jakości życia. Wzrasta za to pozytywna ocena pomocy ze strony organizacji pacjenckich

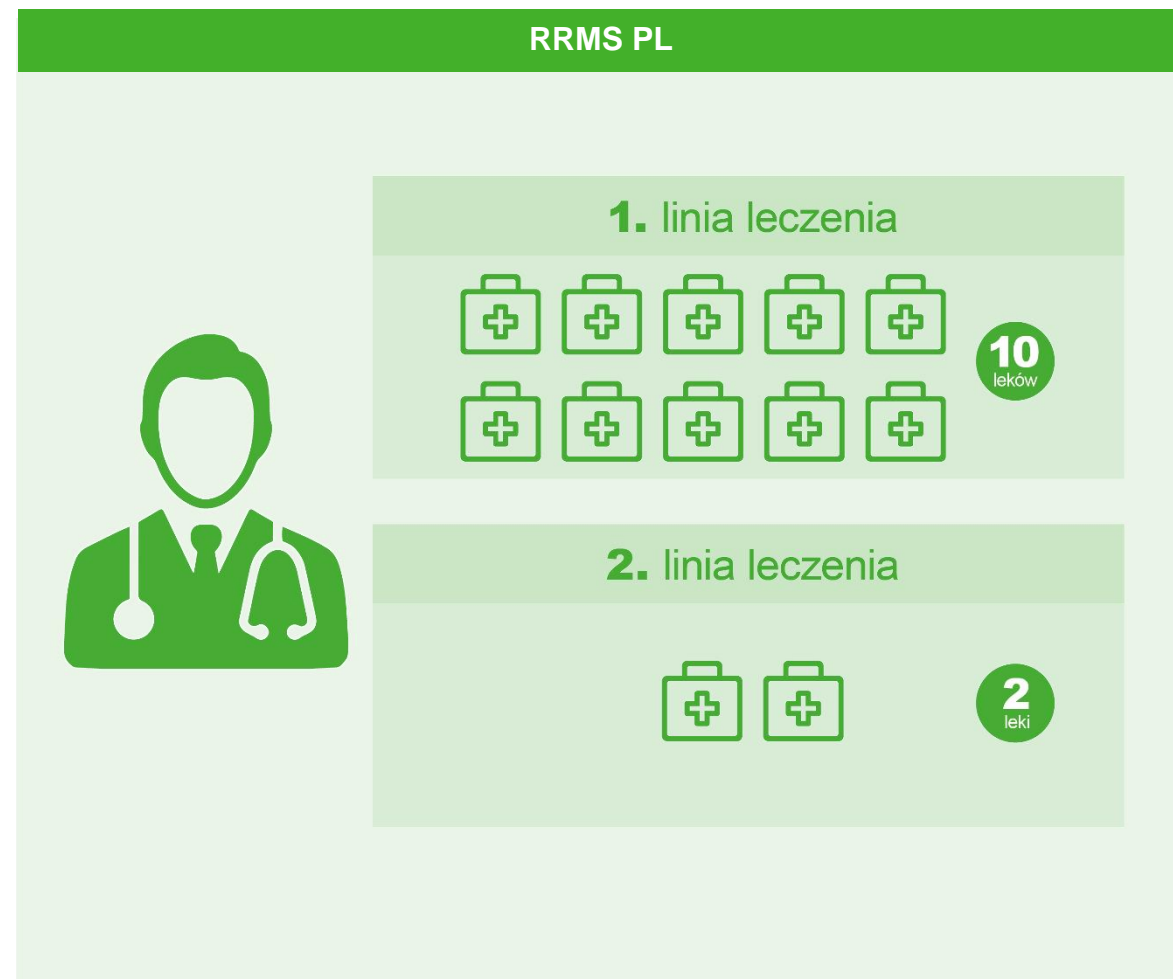
Zmiana sytuacji życiowej osób z PPMS

Uwagi:
* osoby mające kontakt z organizacjami pacjenckimi
Średnia ocena na skali: 1-bardzo źle, 5-bardzo dobrze

Różnice w dostępie do terapii dla chorych z postaciami PPMS oraz RRMS

LICZBA DOSTĘPNYCH TERAPII W RAMACH PROGRAMÓW LEKOWYCH

Pacjenci z PPMS są mniej aktywni zawodowo niż pacjenci z RRMS PL, a co za tym idzie posiadają niższy dochód netto gospodarstwa domowego. Częściej też mają dzieci

Porównanie profilu badanych pacjentów z PPSM a badanych pacjentów z RRMS, objętych programem lekowym Ministerstwa Zdrowia (RRMS PL MZ)

KIM JEST PACJENT I JAKA JEST JEGO OBECNA SYTUACJA?

		PPMS	RRMS PL
	Kto to?		
Średnia wieku 50,9 Mężczyźni 50% ; kobiety 50%		Średnia wieku 38,5 Mężczyźni 28% ; kobiety 72%	
	Demografia		
2-3-osobowe GD 87% posiada dzieci		2-3-osobowe GD 54% posiada dzieci	
	Sytuacja życiowa		
Aktywni zawodowo: 23% 61% dochód GD 1001-3000 zł		Aktywni zawodowo: 62% 57% dochód GD 2001-5000 zł	
Czas diagnozy (czas od wystąpienia pierwszych objawów SM do otrzymania diagnozy)		 	

Wykaz źródeł użytych do opisu populacji pacjentów z SM

Bibliografia

Opis populacji na podstawie:

1. *Brola W. i inni, Pierwotnie postępująca postać stwardnienia rozsianego w populacji polskich pacjentów, w Aktualności Neurologiczne 2017, 17 (1), s. 5-14, <http://neurologia.com.pl/index.php/wydawnictwa>* Badana populacja: Badanie objęło pacjentów zamieszkujących 7 województw środkowej i wschodniej Polski (świętokrzyskie, podlaskie, podkarpackie, lubelskie, łódzkie, małopolskie i mazowieckie), objętych Rejestrem Chorych ze Stwardnieniem Rozsianym (<http://www.rejsm.pl>) w dniu 31 XII 2016 r., wielkość grupy: 3199 pacjentów.
2. *Gałązka-Sobotka M. i inni, Ekonomiczno-społeczne skutki stwardnienia rozsianego w aspekcie optymalizacji zarządzania chorobą w Polsce, Instytut Zarządzania w Ochronie Zdrowia, Warszawa, 2018 r., <https://izwoz.lazarski.pl/projekty-badawcze/>* Źródło danych: Narodowy Fundusz Zdrowia.

IMS Health & Quintiles are now

Dziękujemy!